

HENGKENSÄ UNALLA KOUKALEUVAN UUOKSE!

Tämän yhteenvedon pohjana on raportti: Capacitating Electronics: The corrosive effects of platinum and palladium mining on labour rights and communities, SOMO, November 2007.

Platinan kulutus kovalevyisissä ja LCD-näyttöissä läppäreissämme ja televisioissamme kasvaa. makeITfair on selvittänyt, että platinakaivosten työntekijät kärsivät epäinhimillisen vaarallisissa oloissa tienaten nälkähalkkoja. Etelä-Afrikassa kokonaisia kyliä on pakkosiirretty platinakaivosten tieltä.

VAARALLINEN TYÖ

makeITfair on puhunut kaivostyöläisten kanssa – erityisesti pätkätyöläisten. Platinan korkean hinnan vuoksi joitakin vanhoja kaivoksia louhitaan uudestaan hengenvaarallisissa oloissa. Vakituisten työntekijöiden ei anneta koskea näihin kaivoksiin, vaan ne siirretään ulkopuolisille sopimusyrittäjille, joiden työntekijät eivät ole erikoistuneet vaarallisiin oloihin ja saaneet vain kolmen päivän turvallisuuskoulutuksen.

Näitä alihankittuja työläisiä eivät yleensä koske samat sopimukset kuin kaivosyhtiöiden omia työntekijöitä. Palkat ovat pienemmät, työehtosopimusten hyödyt tavoittamattomissa ja sopimukset väliaikaisia. Ei ole yllätys, etteivät nämä työntekijät saa kunnollista palkkaa, joka riittäisi perheiden ruokaan, kunnolliseen asumukseen ja koulutukseen. 40 prosenttia Anglo Platinumin, maailman suurimman platinayhtiön, työntekijöistä puurtaa määräaikaisina.

PITKÄLLISET VAIKUTUKSET

Työntekijät eivät ole ainoita kärsijöitä. makeITfair selvitti, että eräällä Etelä-Afrikan kaivosalueella 7 000 ihmistä on pakotettu jättämään kotinsa pelkästään yhden Anglo Platinumin käyttämän kaivoksen takia. Toiset 10 000 asukasta elää pakkosiirron uhan alla. Ensimmäisenä lähtemään joutuneet perheet elävät säädyttömässä oloissa lähes ilman sähköä ja juoksevaa vettä. Ja viljelystä sukupolvien ajan toimeentulonsa saaneet kylät ovat menettäneet maansa ja elinkeinonsa.

MITÄ ON TEHTÄVISSÄ?

Vaikka vastuu platinakaivosten ja niiden ympäristön oloista kuuluukin Anglo Platinumille ja muille kaivosyhtiöille, suurten kulutuselektroniikkayhtiöiden tulisi myös kantaa oma vastuunsa alihankkijaketjustaan metalleihin asti. Nämä brändiyrittäjät voisivat halutessaan painostaa kaivosyhtiöitä varmistamaan, että niiden tuotteissa käytetyt metallit on kaivettu kestäväällä tavalla.

Myös kuluttajien pitäisi vaatia vastuullisemmin valmistettua elektroniikkaa, tehdä kysymyksiä ja kertoa suurille brändiyhtiöille, että he ovat valmiita maksamaan enemmän reiluista ja eettisistä tuotteista.

**JOS HALUAT LUKEA KOKO RAPORTIN, SAADA TIETOA
MAKEITFAIR-KAMPAJASTA TAI TEHDÄ TIETOTEKNIIKASTA
REILUMPAA KAIKILLE KAIKKIALLA, KÄY NETTISIVUILLAMME**

www.makeITfair.org